

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ
ບໍລິສັດ ດັກລັກ ຮັບເບີ ຈຳກັດ
DAKLAORUCO

ເລກທີ: 04/ລບ-ບສ
ປາກເຊ, ວັນທີ 17 ເດືອນ 4 ປີ 2025

ກົດລະບຽບ
ວ່າດ້ວຍ ມາຕຣິກຄວາມສ່ຽງໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້

- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2013 ຂອງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແລະ ເອກະສານນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

- ອີງຕາມມາດຕະຖານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງ FSC-STD-LAO-01-2020.
- ຝຳລະນາການສະເໜີຂອງຄະນະກຳມະການ FSC ຂອງບໍລິສັດ.

ມາດຕາ 1. ປະກາດໃຊ້ລະບຽບວ່າດ້ວຍ ມາຕຣິກຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ຊຸມຊົນຈາກວຽກງານ ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ໄຜຟ້າດຳລະບຸກໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍຂອງລະບຽບການສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 2. ຫົວໜ້າບັນດາຫ້ອງການຂອງບໍລິສັດ, ຜູ້ອຳນວຍການນິຄົມມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຊີ້ນຳ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບມາຕຣິກຄວາມສ່ຽງໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້.

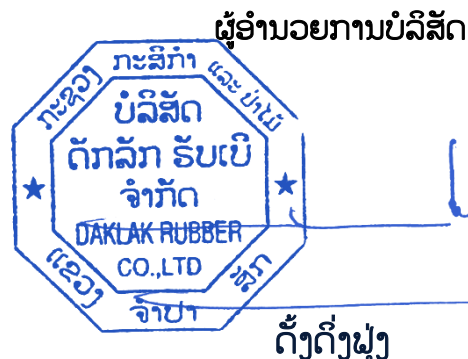
ມາດຕາ 3. ຫ້ອງເຕັກນິກຜະລິດ, ຫ້ອງການບໍລິສັດ ຄະນະປະຈຳການ FSC ຮັບຜິດຊອບກວດກາ ຕິດຕາມ ລະບຽບມາຕຣິກຄວາມສ່ຽງໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 4. ຜູ້ອຳນວຍການນິຄົມມີໜ້າທີ່ປະສານສົມທົບກັບບັນດາບ້ານໃນຂອບເຂດການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ເພື່ອໂຄສະນາ ປຸກລະດົມປະຊາຊົນໃນພື້ນທີ່ ປະຕິບັດກົດຈະກຳໝູ່ຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໃນຂອບເຂດການຄຸ້ມຄອງຂອງ ບໍລິສັດ.

ຂ້າງເທິງນີ້ແມ່ນກົດລະບຽບວ່າດ້ວຍມາຕຣິກ ຄວາມສ່ຽງໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້” ຂອງຜູ້ອຳນວຍການ ບໍລິສັດ, ບັນດາ ຫ້ອງການວິຊາສະເພາະ, ບັນດານິຄົມ ແລະ ພະນັກງານກຳມະກອນ ໃນບໍລິສັດຈົ່ງປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມ ງວດ.

ປອນນຳສົ່ງ:

- ຄະນະອຳນວຍການ ບສ;
- ບັນດາໜ່ວຍງານ;
- ບັນດາບ້ານໃນເຂດໂຄງການ;
- ສຳເນົາ, ຄະນະກຳມະການ FSC.

ມາຕຣິກຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ຊຸມຊົນຈາກວຽກງານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແລະໄພທຳມະຊາດ

ວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງມືການຜະລິດ	ເປົ້າໝາຍທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແລະວິທີແກ້ໄຂເມື່ອຈຳກັດຄວາມສ່ຽງ	
	ຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານ	ຕໍ່ຊຸມຊົນ
1. ສວນກ້າ		
ສິດຢາຂ້າແມງໄມ້ເພື່ອປ້ອງກັນສັດຕູຜືດແລະພະຍາດ	ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ. - ບໍ່ນຳໃຊ້ສານເຄມີທີ່ຫ້າມນຳໃຊ້. - ບໍລິສັດມີລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ສານເຄມີ ແລະ ຢາປາບສັດຕູຜືດ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມໃນການນຳໃຊ້ອຸປະກອນແລະສານເຄມີ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບ ແລະ ນຳໃຊ້ຊຸດປ້ອງແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ.	ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ. - ສະຖານທີ່ເຮັດສວນກ້າຢູ່ຫ່າງຈາກຝັ່ງທີ່ຢູ່ອາໄສ
2. ປູກແລະບົວລະບັດປ່າໄມ້		
ຖາງອະນາໄມ, ຈຸດສິ່ງເສດເຫຼືອ	ອຸບັດຕິເຫດແຮງງານ. - ຜູ້ອອກແຮງງານຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມເຕັກນິກການຖາງອະນາໄມ, ຈຸດສິ່ງເສດເຫຼືອລວມທັງຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບວິທີການໃຊ້ເຄື່ອງຕັດຫຍ້າ. - ຈຸດສິ່ງເສດເຫຼືອດ້ວຍວິທີທີ່ມີການຄວບຄຸມ - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບການແນະນຳ, ຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພແຮງງານໃນ ການໃຊ້ເຄື່ອງຕັດຫຍ້າ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບແລະນຳໃຊ້ຊຸດປ້ອງແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ.	ສະພາບແວດລ້ອມການດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທາງລົບ - ແຈ້ງໃຫ້ຊຸມຊົນຮັບຊາບໃນກໍລະນີທີ່ມີການຈຸດສິ່ງເສດເຫຼືອ
ສິດຢາຂ້າຫຍ້າເພື່ອປ້ອງກັນສັດຕູຜືດແລະພະຍາດ	ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ. - ບໍ່ນຳໃຊ້ສານເຄມີທີ່ຫ້າມນຳໃຊ້. - ບໍລິສັດມີລະບຽບການແລະປະຕິບັດຖືກຕາມລະບຽບຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ສານເຄມີ, ຢາປາບສັດຕູຜືດແລະພະຍາດ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມໃນການນຳໃຊ້ອຸປະກອນແລະສານເຄມີ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບແລະ ນຳໃຊ້ຊຸດປ້ອງແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ.	ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ. - ແຈ້ງໃຫ້ຊຸມຊົນຮັບຊາບກ່ອນທີ່ຈະສິດສານເຄມີ - ບໍ່ນຳໃຊ້ຢາຂ້າຫຍ້າແລະສານເຄມີທີ່ຫ້າມນຳໃຊ້.
ຂຸດຂຸມ, ຖິ້ມຂຸມ	ອຸບັດຕິເຫດແຮງງານ. - ຜູ້ອອກແຮງງານຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມເຕັກນິກການ; ສຳລັບຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ນຳໃຊ້ເຄື່ອງຈັກຂຸດຂຸມ, ຖິ້ມຂຸມຕ້ອງມີໃບຢັ້ງຢືນວິຊາຊີບ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບການ ຝຶກອົບຮົມ,ແນະນຳ, ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພແຮງງານ - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບແລະ ນຳໃຊ້ຊຸດປ້ອງແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ.	

ວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງມືການຜະລິດ	ເປົ້າໝາຍທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແລະວິທີແກ້ໄຂເພື່ອຈຳກັດຄວາມສ່ຽງ	
	ຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານ	ຕໍ່ຊຸມຊົນ
3. ຊຸດຄຸ້ມຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້		
- ຊຸດຄຸ້ມຢາງພາລາ, ຂົນສົ່ງຢາງສິ່ງອອກຈາກສະໜາມ	- ຜູ້ອອກແຮງງານຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ແນະນຳເຕັກນິກການຊຸດຄຸ້ມຢາງພາລາ (ລວມທັງການໃຊ້ສານກະຕຸ້ນນ້ຳຢາງ ແລະນ້ຳຢາກັນກ້າມ). - ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຂົນສົ່ງຢາງດ້ວຍລົດຈັກ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດລະບຽບການສັນຈອນ ແລະ ມີໃບຂັບຂີ່ລົດຈັກ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບການ ຝຶກອົບຮົມ, ແນະນຳ, ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພແຮງງານ - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບແລະ ນຳໃຊ້ຊຸດປ້ອງແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ.	
- ຕັດຕົ້ນໄມ້, ການປ່ອຍໄມ້ ທ່ອນລົງແຕ່ຄອ້ຍ, ຂົນສົ່ງໄມ້ອອກຈາກສະໜາມ	- ອຸບັດຕິເຫດອາດຈະເກີດຂຶ້ນ. - ພະນັກງານຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການຊຸດຄຸ້ມໄມ້ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່າ ແລະ ແນະນຳການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືການເຮັດວຽກໃນການຕັດໄມ້, ການປ່ອຍໄມ້ທ່ອນລົງແຕ່ຄອ້ຍ ແລະ ການຂົນສົ່ງໄມ້ອອກຈາກສະໜາມ. - ຫ້າມຊຸດຄຸ້ມໃນເວລາມີຝົນຕົກ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບແລະ ນຳໃຊ້ຊຸດປ້ອງແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ.	- ອຸບັດຕິເຫດອາດຈະເກີດຂຶ້ນ. - ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຊຸມຊົນຮັບຊາບ ກ່ອນການຊຸດຄຸ້ມ, ຕ້ອງມີປ້າຍເຕືອນໃນເຂດຊຸດຄຸ້ມ, ໃນກໍລະນີຈຳເປັນຕ້ອງມີປ້ອງກັນປະຈຳ ແລະ ຕັກເຕືອນ. - ໃນກໍລະນີນຳໃຊ້ອຸປະກອນເຄື່ອງຈັກເພື່ອຂົນສົ່ງອອກຈາກສະໜາມ, ຕ້ອງມີມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນສິ່ງລົບກວນ, ນ້ຳມັນເຊື້ອໄຟ, ອາຍພິດທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດມົນລະພິດຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມການດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນ.
4. ຂົນສົ່ງ		
- ທາງບົກ	- ອຸບັດຕິເຫດແຮງງານໂດຍສະເພາະຢູ່ທາງໂຄ້ງ, ເສັ້ນທາງຖືກນ້ຳຖ້ວມໃນຊ່ວງລະດູຝົນ ແລະ ນ້ຳຖ້ວມ. - ພາຫະນະ ແລະ ເຄື່ອງຈັກຕ້ອງມີຄວາມເໝາະສົມ, ປອດໄພ ແລະ ໄດ້ມາດຕະຖານ; ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຄົນນັ່ງຢູ່ເທິງຫຼັງລົດ ແລະ ຫ້າມຂົນໄມ້ ເກີນຂະໜາດ ຫຼື ເກີນນ້ຳໜັກສຳລັບການຂົນສົ່ງໄມ້. - ຂົນສົ່ງຢາງພາລາຕ້ອງນຳໃຊ້ລົດຂົນສົ່ງທີ່ບໍລິສັດນຳໃຊ້. - ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຂົນສົ່ງຂ້າມຫ້ວຍໃນເວລາຝົນຕົກນ້ຳຖ້ວມ. - ຜູ້ອອກແຮງງານຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ, ຕ້ອງມີໃບຂັບຂີ່ - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບແລະນຳໃຊ້ຊຸດປ້ອງແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ.	- ອຸປະຕິເຫດໃນການສັນຈອນ. - ຕ້ອງແຈ້ງຊຸມຊົນຮັບຊາບ ກ່ອນບໍລິສັດຈະຂົນສົ່ງຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້. - ຫຼຸດຜ່ອນການຂົນສົ່ງໃນເຂດທີ່ມີປະຊາກອນໜາແໜ້ນ ແລະ ໃນຊ່ວງເວລາທີ່ມີການສັນຈອນຫຼາຍ

ວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງມືການຜະລິດ	ເປົ້າໝາຍທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແລະວິທີແກ້ໄຂເພື່ອຈຳກັດຄວາມສ່ຽງ	
	ຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານ	ຕໍ່ຊຸມຊົນ
5. ປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້		
ສະກັດກັ້ນໄຟໄໝ້ປ່າ	ອຸບັດເຫດແຮງງານ ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນປ້ອງກັນ ແລະ ຕ້ານໄຟໄໝ້ປ່າ.	- ບໍ່ໃຫ້ໄຟໄໝ້ປ່າແຜ່ລາມໄປ ສູ່ປ່າຊຸມຊົນ ແລະ ເຂດທີ່ຢູ່ອາ ໄສ.
ປ້ອງກັນພະຍາດສັດຕູພືດ	ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ - ບໍ່ນຳໃຊ້ສານເຄມີທີ່ຫ້າມນຳໃຊ້. - ເມື່ອນຳໃຊ້ຢາຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຄຳຂ້ວນດັ່ງນີ້: ໃຊ້ຢາຖືກຕ້ອງຕາມພະຍາດ, ຖືກປະລິມານ, ຖືກເວລາ ແລະ ຖືກວິທີ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມທາງ ດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ໃນການ ນຳໃຊ້ຢາເຄມີ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບແລະ ນຳໃຊ້ຊຸດປ້ອງ ແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ.	ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຊຸມຊົນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຊຸມຊົນຮັບຊາບ ກ່ອນສືດຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ພະຍາດຕ່າງໆ.
- ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ດິນປ່າ ຫຼືຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້.	ອຸບັດຕິເຫດອາດຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້ເມື່ອມີການບຸກ ລຸກ ແລະ ທຳລາຍປ່າ. - ສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດລະບຽບການກ່ຽວກັບການ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ. - ປະສານສົມທົບກັບອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງ ຖິ່ນ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ, ເຄົາລົບການປະນີປະ ນອມໄກ່ເກ່ຍ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ.	ອຸບັດຕິເຫດອາດຈະເກີດຂຶ້ນ. - ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕາມລະ ບຽບຂອງກົດໝາຍ. - ຮັບປະກັນ ແລະ ຮັກສາ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ , ຄວາມສະຫງົບຂອງສັງຄົມ. - ປະສານສົມທົບກັບບ້ານ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.
6. ສ້າງເສັ້ນທາງສົ່ງອອກຈາກ ສະໜາມແລະການຂົນສົ່ງ		
- ການກໍ່ສ້າງກົນຈັກ	ອຸບັດເຫດແຮງງານ - ບໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງສົ່ງອອກ; - ອຸປະກອນ ແລະ ພາຫະນະເຄື່ອງຈັກຮັບປະກັນ ດ້ານຄຸນນະພາບ. - ຜູ້ບັນຊາເຄື່ອງຈັກ ແລະ ອຸປະກອນ ຕ້ອງມີໃບ ຢັ້ງຢືນວິຊາຊີບ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມທາງ ດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ແຮງງານ. - ຜູ້ອອກແຮງງານໄດ້ຮັບແລະ ນຳໃຊ້ຊຸດປ້ອງ ແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ.	ອຸບັດຕິເຫດ, ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ ກັບສະພາບແວດລ້ອມຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນ. - ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຊຸມຊົນຮັບ ຊາບກ່ອນການກໍ່ສ້າງ. - ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງ ລົບຂອງອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງຈັກຕໍ່ກັບສະພາບແວດ ລ້ອມດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນ
7. ໄຟຟ້າບັດທຳມະຊາດ, ການໂຈມຕີສັດປ່າ		
ລົມພະຍຸ	- ອຸບັດເຫດມັກຈະເກີດໃນສະພາບອາກາດທີ່ບໍ່ ດີ, ມີຝົນຕົກໜັກ ແລະ ລົມແຮງ (ຕາມແຈ້ງ	ອຸບັດເຫດມັກຈະເກີດຂຶ້ນໃນ ສະພາບອາກາດທີ່ບໍ່ດີ, ມີຝົນ ຕົກໜັກ ແລະ ລົມແຮງ

ວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງມືການຜະລິດ	ເປົ້າໝາຍທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແລະວິທີແກ້ໄຂເພື່ອຈຳກັດຄວາມສ່ຽງ	
	ຕໍ່ຜູ້ອອກແຮງງານ	ຕໍ່ຊຸມຊົນ
	ການເລກທີ 25/2025/TT.BLĐTBXH ລົງວັນທີ 30/11/2022 ຂອງກະຊວງແຮງງານ, ເສຍອົງຄະ ແລະ ສັງຄົມ (ສສ ຫວຽດນາມ): ກຳມະກອນຊຸດຄົ້ນຢາງພຽງແຕ່ໄດ້ຮັບໝວກທີ່ເປັນແພອ່ອນ). - ເມື່ອມີລົມແຮງ, ງ່າໄມ້ແຫ້ງອາດຈະຕົກລົງໃສ່ຫົວກຳມະກອນທີ່ກຳລັງເຮັດວຽກ; - ບໍລິສັດໄດ້ອອກນິຕິກຳຊີ້ນຳບັນດານິຄົມປະຕິບັດຕາມລະບຽບການບໍ່ໃຫ້ກຳມະກອນກິດຢາງໃນສະພາບອາກາດບໍ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ລົມແຮງ, ຝົນຕົກໜັກ.	- ປະສານສົມທົບກັບອຳນາດການປົກຄອງເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ປະຊາຊົນຫຼີກລ້ຽງການເຂົ້າໄປປ່າໃນເວລາມີລົມພະຍຸ.
ກູ້ຜິດຕອດ	ອຸບັດຕິເຫດ: ກູ້ຜິດຕອດຜູ້ອອກແຮງງານ - ອອກລະບຽບການວ່າດ້ວຍຝຶກອົບຮົມຄວາມປອດໄພແຮງງານ, ເພີ່ມທະວີມາດຕະການຄວາມປອດໄພໃນກໍລະນີຖືກຝາຜ່າ ແລະ ຝຶດກູ້ຕອດ; - ເຜີຍແຜ່ກົດລະບຽບສະບັບເລກທີ 11/ລບ-ບສ ລົງວັນທີ 1 ສິງຫາ 2024 ວ່າດ້ວຍ“ການຝຶກອົບຮົມອະນາໄມ, ຄວາມປອດໄພແຮງງານໃນເວລາຊຸດຄົ້ນຢາງພາລາ” ແລະ ກົດລະບຽບເລກທີ 07/ລບ-ບສ ລົງວັນທີ 22 ມິຖຸນາ 2024 ວ່າດ້ວຍ “ກົດລະບຽບ ອະນາໄມ, ຄວາມປອດໄພແຮງງານແກ່ຜູ້ອອກແຮງງານ”. - ກຳນົດ ແລະ ຕິດປ້າຍໃນເຂດທີ່ມີກູ້ຜິດມັກເຄື່ອນໄຫວ ເປັນພາສາລາວ-ຫວຽດນາມ	- ມັກຈະຖືກກູ້ຜິດຕອດເມື່ອເຂົ້າປ່າໂດຍສະເພາະບ່ອນທີ່ມີປ້າຍເຕືອນ. - ປະສານສົມທົບກັບອຳນາດການປົກຄອງອອກແຈ້ງການໃຫ້ຊຸມຊົນ ຫຼີກລ້ຽງເຂດທີ່ມີກູ້ຜິດມັກປະກົດຢູ່ໃນເຂດຄຸ້ມຄອງ.